

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland

Dieren dichtbij: Faunabeleid in Provinciale Staten

Provinciale Staten kunnen faunabeleid evenwichtiger, efficiënter en diervriendelijker maken

De nieuwe Wet Natuurbescherming (WN) geeft Provinciale Staten de taak om regels te stellen voor de faunabeheereenheid (FBE) en de faunabeheerplannen (artikel 3.12). Provinciale Staten dienen derhalve criteria op te stellen voor de organisatie en de samenstelling van de FBE, alsook de criteria waar de faunabeheerplannen aan moeten voldoen.

In deze discussienota worden diverse onderwerpen besproken die het faunabeleid evenwichtiger, efficiënter en diervriendelijker kunnen maken. Indiener realiseert zich dat er veel mogelijkheden zijn om het faunabeleid te hervormen. Deze nota haalt de discussie naar voren en beoogt daarmee de kwaliteit van de besluitvorming te verbeteren.

Wet Natuurbescherming, Artikel 3.12

1. Er zijn faunabeheereenheden die voor hun werkgebied een faunabeheerplan vaststellen. Het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht geschieden overeenkomstig het faunabeheerplan.
2. Een faunabeheereenheid heeft de rechtsvorm van een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid of een stichting. In het bestuur van een faunabeheereenheid zijn in ieder geval de jachthouders uit het werkgebied van de faunabeheereenheid en maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio waartoe het werkgebied van de faunabeheereenheid behoort, vertegenwoordigd. Op uitnodiging van het bestuur van de faunabeheereenheid kunnen vertegenwoordigers van andere dan de in de tweede volzin bedoelde maatschappelijke organisaties en wetenschappers op het gebied van faunabeheer deelnemen aan de vergaderingen van het bestuur en het bestuur adviseren.
3. Faunabeheereenheden stellen een of meer faunabeheerplannen vast voor hun werkgebied. Ten aanzien van door Onze Minister vanwege de omvang van hun leefgebieden aangewezen diersoorten stellen de faunabeheereenheden, in wier werkgebied het leefgebied is gelegen, gezamenlijk een faunabeheerplan vast.
7. Het faunabeheerplan behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten van de provincie waarin de faunabeheereenheid werkzaam is. Ingeval een gezamenlijk faunabeheerplan is vastgesteld door faunabeheereenheden in verschillende provincies, geschiedt de goedkeuring door gedeputeerde staten van de provincie waarin het leefgebied van de soort grotendeels is gelegen, in overeenstemming met gedeputeerde staten van de andere provincies waarin het leefgebied mede is gelegen. Een goedgekeurd faunabeheerplan wordt openbaar gemaakt door de betreffende faunabeheereenheid.
9. Provinciale staten stellen bij verordening regels waaraan in hun provincie werkzame faunabeheereenheden en de door de faunabeheereenheid vastgestelde faunabeheerplannen voldoen. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de omvang en begrenzing van het werkgebied van de faunabeheereenheid;
 - b. de aard, omvang en noodzaak van de op grond van het faunabeheerplan te verrichten handelingen waarvoor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.17 wordt verleend of waartoe opdracht wordt verleend op grond van artikel 3.18;
 - c. de wijze waarop en de perioden waarin de handelingen, bedoeld in onderdeel b worden verricht, en
 - d. de vertegenwoordiging van maatschappelijke organisaties als bedoeld in het tweede lid in het bestuur van de faunabeheereenheid.

De FBE wordt evenwichtiger samengesteld

De nieuwe Wet Natuurbescherming (WN) legt de bevoegdheid om regels te stellen omtrent de samenstelling van de FBE bij Provinciale staten. In de Flora en faunawet (FFW) was bepaald dat alleen jachthouders lid van de FBE konden zijn. Deze nieuwe wet maakt daar dus een einde aan. Dit is in lijn met de eerder voor de provincie Noord-Holland uitgevoerde evaluatie naar het functioneren van de FBE, waarin werd geconcludeerd dat de FBE vooral het imago van een jagersclub is. Hoewel enkele bestuursleden na die constatering zijn opgevolgd, is aan de samenstelling van de FBE tot op heden niets veranderd. Ook wetenschappers, wetenschappelijke instellingen en maatschappelijke organisaties kunnen met de nieuwe wet echter deel uit maken van de FBE.

Indiener constateert dat de provincie verplicht is te werken met een FBE en dat de FBE daarom een brede, evenwichtige samenstelling moet hebben, waarin niet alleen jachthouders zitting zouden moeten hebben. De jachthouders zouden samen 2 zetels in het bestuur kunnen krijgen, 2 zetels zouden moeten worden bestemd voor natuurbeheerders en 2 voor maatschappelijke organisaties en een onafhankelijk voorzitter. Om het onafhankelijk karakter van de voorzitter vorm te geven zou de benoeming door Provinciale Staten plaats kunnen vinden. De Provinciale Staten zouden de FBE kunnen verzoeken 3 vaste onafhankelijke¹ wetenschappers om advies te vragen.

De jagers zelf, verenigd in wildbeheereenheden (WBE's), zijn de uitvoerders van het beleid. Deze wildbeheereenheden informeren de FBE over de uitvoering van het beleid. Het idee achter de wet is dat de maatschappelijke noodzaak bepaalt of er geschoten moet worden. Het belang van de jager is een privaat deelbelang, namelijk het beoefenen van een hobby. Het is zinvol dat de uitvoerders aan tafel zitten om te adviseren over de uitvoerbaarheid, maar als het gaat om de noodzaak voor afschot dan hebben zij een dubbele pet. Daarom is het beter om de KNJV, de NOJG of de WBE, als uitvoerdersvereniging, hooguit te vragen de FBE te adviseren over uitvoeringszaken.

De wildbeheereenheden fuseren

Provinciale Staten dienen tevens regels te stellen voor de WBE's. Om administratieve lasten voor de provincie beperkt te houden stelt indiener voor dat er in de provincie Noord-Holland sprake mag zijn van één wildbeheereenheid van particuliere jagers. In Flevoland wordt gewerkt met één WBE. In vergelijking met Noord-Holland wordt er minder gedood en veel minder schade geleden. In Noord-Holland is tevens de stichting faunabeheer Zuid-Kennemerland actief. Deze stichting staat geen jacht toe en bestaat niet uit particuliere jagers. Er is geen noodzaak om dat te wijzigen.

De wildbeheereenheden stellen een zero-tolerance beleid in

De verordening kan eisen stellen aan de WBE ('s). De leden van de WBE voeren provinciaal beleid uit en dienen zich te onthouden van gedragingen die in strijd zijn met de wet. Indien een uitvoerder betrapt is op het overtreden van de wet dient hem of haar het lidmaatschap te worden ontzegd. Op deze wijze voorkomt de provincie dat stropers of dierenmishandelaars ondanks geconstateerde overtredingen gebruik kunnen maken van provinciale ontheffingen, aanwijzingen of vrijstellingen.

Intrinsieke waarde van het dier wordt opgenomen als doelbepaling in de verordening, in de statuten van de FBE en de faunabeheerplannen

De wet erkent de intrinsieke waarde van de natuur (artikel 1.10). Het betreft de intrinsieke waarde van de natuur in al haar verschijningsvormen.² Daarmee erkent de wet de intrinsieke waarde van elk

¹ Deze wetenschappers dienen in elk geval geen banden met de plezierjacht te hebben.

² Nota naar aanleiding van het verslag (behandeling Wet Natuurbescherming)

individueel dier. Deze doelbepaling zou ook opgenomen moeten worden in de statuten van de FBE en de faunabeheerplannen. Daarmee wordt voor de FBE ook duidelijk hoe zij dieren moeten waarderen bij het schrijven van de faunabeheerplannen. De FBE kan verantwoording daarover afleggen door een paragraaf hieraan te wijden in de faunabeheerplannen. Daarnaast biedt het in ingewikkelde zaken ook een toetssteen voor een rechter. Hierom pleitte professor Bastmeier in de hoorzitting over de wet in de Tweede Kamer ook voor het opnemen van de intrinsieke waarde van de natuur in de wet. Dit is ook gebeurd en het zou eveneens goed zijn in de verordening.

De provincie stelt minimaal dezelfde eisen aan het faunabeheerplan als het faunabesluit

Het Besluit Faunabeheer (Art. 10) somde een lijst op met criteria waar een faunabeheerplan aan moet voldoen. De bevoegdheid regels te stellen voor de faunabeheerplannen wordt met de nieuwe Wet Natuurbescherming gedecentraliseerd. Provinciale Staten zou echter deze zelfde criteria als uitgangspunt moeten nemen als minimale regels voor een faunabeheerplan om te voorkomen dat de kwaliteit verder achteruit gaat.

Artikel 10 Besluit faunabeheer

Het faunabeheerplan bevat ten minste de volgende gegevens:

- a. de omvang van het werkgebied van de faunabeheereenheid;
- b. een kaart waarop de begrenzing van het werkgebied van de faunabeheereenheid is aangegeven;
- c. kwantitatieve gegevens over de populatie van de diersoorten ten aanzien waarvan een duurzaam beheer noodzakelijk wordt geacht, met inbegrip van gegevens over de aanwezigheid van de populaties in het betrokken gebied gedurende het jaar;
- d. een onderbouwing van de noodzaak van een duurzaam beheer van de in onderdeel c bedoelde diersoorten, waaronder een onderbouwde verwachting van de belangen als bedoeld in artikel 68, eerste lid, van de wet die zouden worden geschaad indien niet tot beheer zou worden overgegaan;
- e. een beschrijving van de mate waarin de in onderdeel d bedoelde belangen in de vijf jaren voorafgaand aan het ter goedkeuring indienen van het faunabeheerplan zijn geschaad;
- f. de gewenste stand van de in onderdeel c bedoelde diersoorten;
- g. per diersoort een beschrijving van de aard, omvang en noodzaak van de handelingen die zullen worden verricht om de gewenste stand, bedoeld in onderdeel f, te bereiken;
- h. per diersoort en gewas een beschrijving van de handelingen die in de periode, bedoeld in onderdeel e, zijn verricht om het schaden van de in onderdeel d bedoelde belangen te voorkomen, alsmede, voorzover daarover redelijkerwijs kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn, een beschrijving van de effectiviteit van die handelingen;
- i. voorzover het plan betrekking heeft op het beheer van edelherten, damherten, reeën of wilde zwijnen, een beschrijving van het voedselaanbod, de relatie tussen dit voedselaanbod en de grootte van de populatie van de betrokken dieren alsmede de mogelijkheden van uitwisseling met aangrenzende terreinen;
- j. een beschrijving van de plaatsen in het werkgebied van de faunabeheereenheid waar en de perioden in het jaar waarin de in onderdeel g bedoelde handelingen zullen plaatsvinden;
- k. de mogelijkheid en de voorwaarden om gebruik te maken van een aan de faunabeheereenheid verleende ontheffing op gronden van jachthouders die niet bij de faunabeheereenheid zijn aangesloten, mits die gronden binnen het werkgebied van de faunabeheereenheid vallen en voorzover die gronden plaatsen als bedoeld in onderdeel j omvatten waar planmatig beheer noodzakelijk is;
- l. voorzover daarover kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn, een onderbouwde inschatting van de verwachte effectiviteit van de in onderdeel g bedoelde handelingen;
- m. een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van de voorgenomen handelingen zal worden bepaald.

De provincie eist een onderbouwing van het effect van de maatregel

Indiener is van mening dat aan de vereisten uit het besluit faunabeheer, gezien Europese regelgeving, twee elementen moeten worden toegevoegd. Dit betreft het onderbouwen van het effect van de maatregel waarvoor ontheffing wordt gevraagd. Momenteel moet een maatregel worden onderbouwd door aan te geven dat er geen redelijke alternatieven zijn en dat er een wettelijk belang in het spel is. Dat de maatregel ook daadwerkelijk leidt tot een betere bescherming van het wettelijk belang staat niet expliciet in de wet en overige regels, maar is uiteraard wel van belang. Indien een maatregel geen betere bescherming biedt voor de wettelijke belangen dan levert de maatregel niets op dat de ontheffing zou kunnen onderbouwen, en verlening ervan zou kunnen rechtvaardigen. Het Europees hof van justitie³ zegt daarover dat het feit dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat, nog niet betekent dat een uitzondering zonder meer is toegestaan. De Europese Commissie geeft in haar richtsnoer een toelichting op het begrip «geen andere bevredigende oplossing». Dit begrip veronderstelt dat er een probleem is dat moet worden opgelost. De oplossing die wordt gekozen moet de beste bescherming van de betreffende soorten verzekeren. Om de strikte bescherming van soorten te verzekeren, moeten de alternatieven worden beoordeeld in relatie tot de verbodsbepalingen. Dit moet worden onderbouwd met objectief verifieerbare factoren, zoals wetenschappelijke en technische feiten. Een bevredigend alternatief lost het probleem op, terwijl de verbodsbepalingen van de richtlijn zoveel mogelijk worden gerespecteerd. Het gaat uiteraard om het effect op de wettelijke belangen inclusief neveneffecten. Van ganzen is bekend dat jacht leidt tot nieuwe populaties, groepsvorming en verhoogd energiegebruik door vluchtgedrag. Deze drie effecten verhogen de schade die ganzen veroorzaken aan zowel vliegverkeer als landbouwgewassen. Een deel van de schade is daarmee een neveneffect van de jacht. Zo constateerde SOVON dat enkele zomerpopulaties ganzen het gevolg zijn van aangeschoten winterganzen die niet meer terug konden vliegen en door jacht noodgedwongen een zomerpopulatie vormden. Grote groepen ganzen hebben een disproportioneel effect op de schade omdat er naast vraatschade verslemping kan optreden. Deze neveneffecten zijn nooit meegenomen in de afweging of afschot effectief is. Indiener acht dit onwenselijk en in strijd met Europees recht.

De provincie eist een integrale afweging van de kosten en baten van de maatregelen in een faunabeheerplan

Ten tweede zou in het Faunabeheerplan aan het einde van de onderbouwing van de ontheffingsaanvraag een integrale heroverweging moeten worden opgenomen. Het is goed denkbaar dat een maatregel een marginaal betere bescherming van wettelijke belangen oplevert, maar de belangen van dieren ernstig aantast. Zo werd de provincie onlangs teruggefloten door de rechter omdat zij een ontheffing had verleend voor het afschieten van smienten, terwijl er geen schade in dat gebied door smienten was vastgesteld. Indien er wel 100 euro schade was vastgesteld, dan lijkt dat geen goede reden om duizenden dieren dood te schieten. Uiteindelijk moet er een afweging plaatsvinden wat de maatregel kost en oplevert voordat de ontheffing wordt verleend, en er niet alleen een checklist wordt afgelopen. Indiener stelt voor om een regel in te bouwen om bij elke maatregel zo'n slotbeschouwing te maken.

De provincie geeft geen vrijstellingen voor de verboden in de wet

De provincie kan een vrijstelling geven van de verboden van de FFW (art. 65). De consequentie is dat iedereen de verboden handelingen mag verrichten, voor zover aan andere wet- en regelgeving wordt voldaan. Zo moet een jager wel met toestemming van de jachthouder in het veld zijn en een geldige

³ HvJ 10 september 2009, zaak C-76/08 (Commissie tegen Malta), ro 65.

akte hebben voor hij dieren mag doden. Een vrijstelling kent echter nadelen die zwaarder wegen dan de voordelen.

1. De vrijstelling levert geen maatwerk. De vrijstelling geldt namelijk voor grote gebieden, doorgaans voor de gehele provincie, en handhaving is onmogelijk. Dit is niet te rijmen met het uitgangspunt van bescherming van individuele dieren. Bovendien leidt deze grove maatregel niet tot inventief oplossen van problemen. Immers, als de bescherming voor planten en dieren opzij wordt gezet en afschot snel mogelijk wordt gemaakt, is er geen stimulans om tot een slimme, diervriendelijke oplossing te komen.
2. De maatschappelijke belangen zijn niet overal en altijd in gevaar. Er is geen diersoort die overal en altijd in de hele provincie schade aanricht. Bovendien kan een dier dat schade veroorzaakt op de ene locatie, een welkome functie hebben op een andere locatie of op een ander moment. Zo grazen ganzen in de winter het gras en wintergraan waardoor het later een hogere opbrengst genereert, maar veroorzaken grazende ganzen in de zomer een lagere opbrengst.

Daarom zou de provincie Noord-Holland in principe geen gebruik van het instrument vrijstelling moeten maken.

De provincie geeft geen ontheffing voor het doden van dieren

Het doden van dieren is een uiterst middel dat slechts om zwaarwegende belangen kan worden ingezet als er geen alternatieven zijn. Als de zwaarwegende belangen van volksgezondheid, openbare veiligheid en veiligheid van luchtverkeer aan de orde zijn, en er is geen alternatief, dan is de noodzaak tot het nemen van maatregelen zo groot, dat een ontheffing niet voldoet. In die gevallen kan een aanwijzing worden ingezet. Een aanwijzing geeft de provincie namelijk de gelegenheid om zelf de uitvoerders te kiezen en dus onafhankelijk van een aanvrager of grondeigenaar te kunnen opereren.

De provincie respecteert gewetensbezwaren bij uitvoering

Hoe breed de samenstelling van de FBE ook is, het is geen democratisch gekozen orgaan. De wetgever heeft bepaald dat zij desalniettemin het beleid moeten maken voor in het wild leven dieren. Het faunabeheerplan kan daarmee gebruikt worden om ontheffingen te onderbouwen en de jacht te reguleren. Het is echter mogelijk dat een grondgebruiker geen gebruik wil maken van de mogelijkheden van een faunabeheerplan. De provincie heeft de mogelijkheid om met een aanwijzing (artikel 3.18) de grondgebruiker desnoods met de sterke arm der wet te dwingen mee te werken aan het faunabeheerplan. Deze mogelijkheid is ook als dreigement ingezet door het college. Indiener vindt zulks onwenselijk. De aanwijzing is een nuttig instrument om echt noodzakelijk afschot door te zetten, zoals het snel uit het lijden verlossen van aangereden dieren. Het is ondoenlijk om voor een dodelijk gewond dier dat op de vlucht slaat elke grondgebruiker toestemming te vragen om het terrein te mogen betreden. Maar het gebruik van de aanwijzing om algemeen beleid als het faunabeheerplan te borgen is onnodig en beperkt grondgebruikers teveel in hun eigendomsrechten. Dit staat eveneens op gespannen voet met het Europees verdrag voor de rechten van de mens, zie bijvoorbeeld de zaak Hermann vs Germany waarin het Hof stelt dat “the obligation for individuals to tolerate the presence of armed men and hunting dogs on their land constitutes a restriction on the free exercise of their right to use their property.” en “that imposing on a landowner opposed to the hunt on ethical grounds the obligation to tolerate hunting on his or her property is liable to upset the fair balance between protection of the right of property and the

requirements of the general interest and to impose on the person concerned a disproportionate burden incompatible with Article 1 of Protocol No. 1.”

Wet Natuurbescherming, Artikel 3.18

1. Gedeputeerde staten kunnen aan faunabeheereenheden of wildbeheereenheden, aan andere samenwerkingsverbanden van personen, of aan personen opdracht geven om, in afwijking van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 3.1, 3.4, eerste lid, 3.5, 3.9, eerste lid, en 3.10, eerste lid, de omvang van een bij de opdracht aangeduide populatie van vogels of van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, te beperken als dat nodig is om de onderscheidenlijke redenen, genoemd in artikel 3.17, eerste lid, onderdelen a, b en c. De artikelen 3.3, vierde en vijfde lid, 3.8, vijfde lid, en 3.10, tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing op die opdracht.
2. Gedeputeerde staten kunnen ten aanzien van één of meer van de door hen krachtens het eerste lid aangewezen personen of groepen van personen bepalen dat zij, ter uitvoering van de opdracht, bedoeld in het eerste lid:
 - a. toegang hebben tot gronden, zo nodig met behulp van de sterke arm, of
 - b. handelen overeenkomstig een vastgesteld en goedgekeurd faunabeheerplan.
3. Gedeputeerde staten kunnen bepalen wat met de ingevolge het eerste lid bemachtigde dieren gebeurt.
4. Het eerste tot en met derde lid zijn van overeenkomstige toepassing op het beperken van de omvang van populaties van dieren die zijn aan te merken als exoten of van verwilderde dieren

De provincie kiest geen partij tussen diersoorten en streeft natuurdoelen op natuurlijke wijze na

Het doodschieten van dieren om andere dieren meer kans te geven moet de provincie afwijzen. Dat betekent dat de provincie het wettelijk erkende belang om afschot toe te staan in het belang van flora en fauna niet gebruikt ter onderbouwing van een faunabeheerplan. De natuur is dynamisch en dieren en planten beïnvloeden elkaar. Dat kan tijdelijk voor sommige dieren een negatief effect hebben, maar is niet slecht voor de biodiversiteit. In tegendeel, juist natuurlijke dynamiek is noodzakelijk voor het functioneren van de natuur. De provincie ziet natuur als het zelfstandig functioneren van ecologische processen. De processen genereren natuurlijke waarden en biodiversiteit. Het is in beginsel onwenselijk in te grijpen in deze processen. Schade aan flora en fauna die wordt aangericht door planten en dieren, zijn zelf ecologische processen. Zo kan predatie door roofvogels de gewenste populatie weidevogels lager doen uitkomen dan de beleidsdoelen. Het zou continu ingrijpen vergen om de populatie roofvogels laag te houden. Dit is geen duurzame noch wenselijke oplossing.

De provincie verstrekt geen boekjaarsubsidie aan de FBE

De FBE in Noord-Holland is met een half miljoen boekjaarsubsidie de duurste FBE in Nederland (in de conceptbegroting 2016 is dat zelfs al 1 miljoen geworden). Gedeputeerde Staten heeft nooit een onderbouwing gegeven voor deze subsidie. Zowel in de FFW als in de WN heeft het college de taak om faunabeheerplannen en ontheffingen te toetsen. De provincie dient dit neutraal en correct te doen en heeft geen belang bij het afwijzen of verlenen van de ontheffing. Het ligt daarom niet in de rede dat de aanvrager gesubsidieerd wordt om een goede aanvraag in te dienen. Dit is de verantwoordelijkheid van de FBE zelf. Bedrijven worden in de provincie ook niet gesubsidieerd om een milieuvergunning aan te vragen. Het is aan de FBE om te zien hoe zij haar organisatie financiert.

De provincie stelt een schoontijd in

Onder het regime van de Flora en Faunawet konden grondgebruikers dieren die op de landelijke vrijstellingslijst stonden altijd bejagen. Dit had tot gevolg dat ook als dieren jongen hadden er op ze kon worden geschoten. Zo kon het gebeuren dat de moedervos was gedood en de jonge dieren crepeerden in het nest, omdat zij niet meer bij de moeder konden drinken. Soms moet de dierenambulance vosjes opvangen omdat de moeder is geschoten.⁴

De indiener stelt voor om in het Faunabeheerplan een schoontijd per diersoort in te stellen voor de dieren waar nu nog een landelijke vrijstelling voor geldt, alsook voor elke andere soort waar dat wenselijk voor is in het kader van dierenwelzijn.

Discussiepunten:

Er nemen geen uitvoerende organisaties zitting in het bestuur van de FBE.

Het FBE bestuur bestaat uit een gelijke verdeling maatschappelijke organisaties, natuurbeheerders en jachthouders.

Een onafhankelijke voorzitter wordt door PS benoemd.

De jagers verenigen zich in één WBE.

De WBE voert een zero-tolerance beleid in.

De intrinsieke waarde van het dier staat als doelbepaling in de verordening, de statuten van de FBE en in de faunabeheerplannen.

De vereisten voor een faunabeheerplan uit artikel 10 van het Besluit Faunabeheer worden opgenomen in de verordening.

In de verordening wordt opgenomen dat maatregelen in het faunabeheerplan aantoonbaar effectief moeten zijn voor het uiteindelijke maatschappelijke doel.

In de verordening wordt opgenomen dat in het faunabeheerplan wordt gemotiveerd hoe de maatschappelijke baten van de maatregelen opwegen tegen de kosten ervan

De provincie geeft geen vrijstellingen voor de verboden in de wet

De provincie geeft geen ontheffing voor het doden van dieren

De provincie respecteert gewetensbezwaren bij uitvoering

De provincie kiest geen partij tussen diersoorten

Er wordt geen boekjaarsubsidie aan de FBE verstrekt

In de verordening wordt opgenomen dat in het faunabeheerplan een schoontijd voor afschot wordt ingesteld in de zoog- en draagtijd van dieren.

⁴ <http://www.piepvandaag.nl/vosjes-door-jacht-moederloos/>